

คู่มือการเลี้ยง

ไก่ไข่ ชีฟ

บราวน์

ซีพี

สัตวแพทย์

ฟูฟัด

ฟาร์ม

เอราวัณ

คำนำ

คู่มือการเลี้ยงไก่ไข่นี้ได้รวบรวมเนื้อหาสาระของการเลี้ยงไก่ไข่ตั้งแต่รับลูกไก่แรกเกิดเข้าเลี้ยงจนกระทั่งครบอายุการเลี้ยง เพื่อให้เป็นประโยชน์ทางด้านการจัดการฟาร์มที่ถูกต้องและให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด โดยเนื้อหาได้รวบรวมข้อมูลจากทีมงานผู้มีประสบการณ์ทางด้านวิชาการ และทีมงานผู้ชำนาญการด้านพันธุ์สัตว์ ที่มีประสบการณ์จากการปฏิบัติงานจริงภายในฟาร์มไก่ไข่ เพื่อนำมาถ่ายทอดเป็นแนวทางการจัดการฟาร์ม ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุดเป็นไปตามมาตรฐานสายพันธุ์

หากมีความผิดพลาดประการใดในเนื้อหาคู่มือฉบับนี้ ทีมงานผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ทีมงานผู้จัดทำ

หากมีข้อสงสัยประการใด สามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่
หน่วยงานขายพันธุ์สัตว์ บมจ.ซีพีเอฟ(ประเทศไทย)

128 ถ.เย็นจิต แขวงทุ่งวัดดอน สาทร กทม. 10120 โทร 02-0364532

สารบัญ

	หน้า
การเลี้ยงไก่รุ่นไข่	1
การเตรียมโรงเรือนลูกไก่ไข่ระยะกก	2
การจัดการลูกไก่ไข่ ช่วงอายุ 0-4 สัปดาห์	4
การจัดการไก่รุ่นไข่ ช่วงอายุ 5-17 สัปดาห์	8
การเลี้ยงไก่ไข่	14
การให้แสงไก่ไข่	15
การให้อาหารไก่ไข่	19
โปรแกรมการให้วัคซีน	25

การเลี้ยงไก่รุ่น

ในปัจจุบันผู้เลี้ยงไก่ไข่ส่วนใหญ่มักจะซื้อไก่สาวเข้ามาเลี้ยงมากกว่าการซื้อลูกไก่มาเลี้ยงเอง เนื่องจากสะดวกและประหยัดเวลา ประกอบกับการเลี้ยงไก่รุ่นเองนั้นมีความเสี่ยงต่อโรคระบาดสูง และไม่คุ้มค่ากับการลงทุนยกเว้นฟาร์มขนาดใหญ่ แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้เลี้ยงจำนวนไม่น้อยที่ต้องการเลี้ยงไก่รุ่นเอง ดังนั้นการจัดการที่ถูกต้องตั้งแต่การเริ่มเลี้ยงลูกไก่อายุ 1 วัน จนถึงอายุ 17 สัปดาห์นั้น เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเลี้ยงไก่รุ่นให้ประสบผลสำเร็จ

ตลอดทุกช่วงอายุของการเลี้ยงไก่รุ่นมีผลอย่างมากต่อการให้ผลผลิตในระยะไข่ เนื่องจากอวัยวะและสรีระของไก่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตลอดช่วงอายุ 17 สัปดาห์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงอายุ 1-4 สัปดาห์แรกนั้นถือได้ว่าเป็นช่วงสำคัญที่สุด หากมีการจัดการดูแลที่ดีแล้ว ลูกไก่ก็สามารถเจริญเติบโตได้ดีและมีความสม่ำเสมอสูง ลูกไก่สามารถทำน้ำหนักตัวได้ 300 กรัมที่อายุ 28 วัน ซึ่งการเริ่มต้นที่ดีนี้จะส่งผลต่อสรีระและโครงร่างที่ใหญ่ในช่วงท้ายของการเจริญเติบโต แต่ในทางกลับกัน หากในช่วง 4 สัปดาห์แรกไก่มีน้ำหนักตัวที่ต่ำก็จะส่งผลต่อสรีระและโครงร่างที่เล็กในช่วงท้ายของการเจริญเติบโตได้เช่นกัน ถึงแม้ว่าจะสามารถเร่งการกินอาหารในช่วงท้ายจนทำให้ไก่น้ำหนักตัวเพิ่มได้ก็ตาม แต่จะกลายเป็นไก่รุ่นที่อ้วนมีสรีระและโครงร่างที่เล็ก ไม่สามารถให้ผลผลิตไข่ที่ดีได้

ฟาร์มไก่รุ่น การสร้างฟาร์มไก่รุ่นต้องพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ที่ตั้งฟาร์ม ควรเป็นที่ราบสูง น้ำไม่ท่วม อยู่ห่างจากชุมชนและแหล่งเลี้ยงสัตว์ปีก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องอยู่ห่างจากฟาร์มไก่ไข่
- พื้นที่ฟาร์ม มีรั้วล้อมรอบ ส่วนของบ้านพักอาศัยและสำนักงานต้องอยู่นอกเขตฟาร์ม
- ระบบสาธารณูปโภค มีแหล่งน้ำที่สะอาดและเพียงพอตลอดปี มีไฟฟ้าเข้าถึง การคมนาคมสะดวก
- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน มีระบบการจัดการมูลไก่ ขยะ ซากไก่ตาย ตลอดจนการจัดการกำจัดของเสียต่างๆ เพื่อป้องกันการเกิดแมลงวัน และมลภาวะต่างๆ

โรงเรือน การสร้างโรงเรือนเลี้ยงไก่รุ่นต้องพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ ดังต่อไปนี้

- รูปแบบโรงเรือน ในสภาพภูมิอากาศที่ร้อนชื้นของบ้านเรา ประสิทธิภาพการเลี้ยงไก่ในโรงเรือนปิดย่อมให้ผลดีกว่าโรงเรือนเปิด เช่น การเจริญเติบโต อัตราการตาย และประสิทธิภาพการใช้อาหาร เป็นต้น
- ระบบการเลี้ยง ปัจจุบันผู้เลี้ยงนิยมเลี้ยงไก่รุ่นในกรงตับ เนื่องจากให้ประสิทธิภาพการเลี้ยงที่ดีกว่าการเลี้ยงแบบปล่อยพื้น เช่น น้ำหนักตัว ความสม่ำเสมอ อัตราการตาย ตลอดจนสุขภาพและประสิทธิภาพการให้อาหาร เป็นต้น

พื้นที่การเลี้ยง

ความหนาแน่นในการเลี้ยงที่เหมาะสมขึ้นกับรูปแบบโรงเรือน ระบบการเลี้ยง และอายุไก่

อายุไก่ (วัน)	ระบบเลี้ยงปล่อยพื้น (ตัว/ตารางเมตร)		ระบบเลี้ยงในกรงค้ำ (ตารางเซนติเมตร/ตัว)
	โรงเรือนเปิด	โรงเรือนปิด	
1-14	30	30	80
15-28	15	18	160
29 วันขึ้นไป	8	12	320

การเตรียมรับลูกไก่ ก่อนถึงกำหนดวันเข้าเลี้ยงลูกไก่

- ผู้เลี้ยงควรตรวจสอบความสะอาด ตรวจสอบเชื้อไวรัสและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- ก่อนที่ลูกไก่จะมาถึง ควรเปิดเครื่องกรองไอน้ำอย่างน้อย 2 ชั่วโมง เพื่อปรับอุณหภูมิในพื้นที่กักให้อบอุ่น (ควรบอกอุณหภูมิพื้นที่กักที่ต้องการด้วย) และละลายวิตามินในน้ำดื่มเตรียมไว้ให้เรียบร้อย

การเตรียมโรงเรือนก่อนการรับเข้าลูกไก่

- โรงเรือนควรมีความสะอาดและผ่านการฆ่าเชื้อเป็นอย่างดีก่อนการรับลูกไก่เข้ามา ควรตรวจเช็คให้แน่ใจถึงความสะอาดและการฆ่าเชื้อโดยทำการ Swab อุปกรณ์ต่างๆที่เตรียมไว้ภายในโรงเรือน
- โรงเรือนต้องหยุดพักการเลี้ยง อย่างน้อย 3 สัปดาห์ ก่อนที่จะลงไก่ฝูงใหม่
- เตรียมโรงเรือนให้มีอุณหภูมิที่เหมาะสม คือ 33–36°C (วัดอุณหภูมิของอากาศในระดับตัวไก่) และความชื้นสัมพัทธ์ที่ 60% เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ก่อนการลงลูกไก่
- เตรียมโรงเรือนสำหรับกักให้มีอุณหภูมิที่เหมาะสมดังกล่าว ก่อนการลงลูกไก่เป็นระยะเวลาดังนี้ : 24 ชั่วโมงในสภาพอากาศปกติ, 48 ชั่วโมงในสภาพอากาศเย็น และ 72 ชั่วโมงในสภาพอากาศหนาว
- เถาอาหารลงในรางอาหารแบบอัตโนมัติให้เต็มราง พร้อมทั้งปรับระดับถาดให้พอดีที่ลูกไก่สามารถออกไปกินอาหารได้ตั้งแต่วันแรก
- ให้แสงสว่างที่ 30–50 ลักซ์ ในช่วง 0-7 วันแรก จะเป็นการช่วยให้ลูกไก่สามารถกินน้ำและอาหารได้ และยังช่วยให้ลูกไก่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้

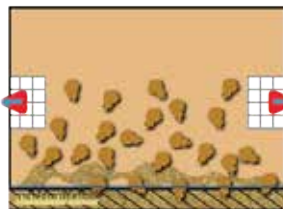
การจัดการในช่วงการลูกไก่

- เทอาหารบนแผ่นกระดาษในช่วง 0-3 วันแรก เพื่อเป็นการกระตุ้นการกินของลูกไก่ แต่สำหรับลูกไก่ที่ได้รับการตัดปากมาจากโรงพัก ควรให้อาหารบนกระดาษเป็นเวลา 0-7 วัน
- วางแผ่นกระดาษที่เทอาหารไว้ตรงบริเวณหน้ารางอาหาร เพื่อเป็นการฝึกให้ลูกไก่ขยับเข้าใกล้รางอาหารที่อยู่ด้านหน้ากรง
- เอาแผ่นกระดาษออกเมื่อลูกไก่อายุได้ 7-14 วัน
- ทำการปรับอุณหภูมิ, ความชื้นสัมพัทธ์ และอัตราการระบายอากาศที่ลูกไก่รู้สึกสบาย
- พื้นกรงไม่ควรลื่นหรือลาดเอียงจนเกินไป
- ผสมวิตามินหรืออิเล็กโทรไลต์ในน้ำดื่ม (ควรหลีกเลี่ยงผลิตภัณฑ์ที่มีน้ำตาลเป็นส่วนประกอบ เพื่อป้องกันการเจริญเติบโตของจุลินทรีย์)
- ที่อายุ 7 วัน น้ำหนักตัวลูกไก่ควรเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่าของน้ำหนักตัวลูกไก่ในวันที่ได้รับเข้าเลี้ยง
- ปรับอุณหภูมิกรง ตามความชื้นสัมพัทธ์ เช่น เมื่อความชื้นสัมพัทธ์สูง ต้องปรับอุณหภูมิให้ต่ำลง
- เมื่อความชื้นสัมพัทธ์เพิ่มสูงขึ้นกว่า 60% ทุก ๆ 5% ที่เพิ่มขึ้น ให้ปรับลดอุณหภูมิกลง 1°C.
- หลังจากสัปดาห์แรก ให้ปรับลดอุณหภูมิลง 2-3°C ทุกสัปดาห์ จนกระทั่งเหลือ 27-28°C.

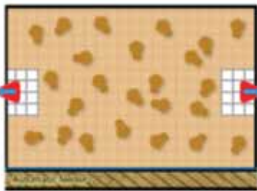
ห้ามให้น้ำเย็นจัดกับลูกไก่ ขณะเติมน้ำลงในระบบให้น้ำ ควรทิ้งระยะเวลาให้น้ำมีอุณหภูมิอุ่นขึ้นก่อน เพื่อให้ลูกไก่รู้สึกสบายในขณะกินน้ำ

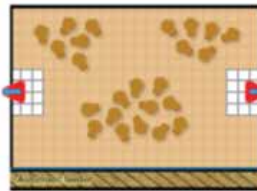
ปรับระดับแผงกันให้พอดีที่ลูกไก่จะลอดออกไปกินอาหารได้ตั้งแต่วันแรก

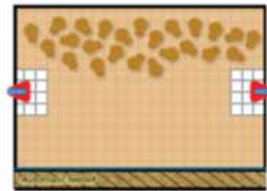
เทอาหารลงบนแผ่นกระดาษ และวางไว้ใกล้กับรางอาหาร

สภาวะปกติ
ลูกไก่กระจายตัวสม่ำเสมอในกรง
กระตือรือร้นและตอบสนองต่อเสียง

หนาว
ลูกไก่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม
ไม่ตอบสนองต่อเสียง

การระบายอากาศไม่สม่ำเสมอ
ลูกไก่กระจุกตัวกันอยู่ส่วนใดส่วนหนึ่งของกรง
หลบเสียงกระแสม หรือมีการกระจายของแสงไม่สม่ำเสมอ

การจัดการไถ่เด็กชวอายุ 0-4 สัปดาห์

ลูกไถ่อายุแรกเกิดจนถึงอายุ 4 สัปดาห์ เป็นช่วงสำคัญที่สุดของการเลี้ยงไถ่รุ่น เนื่องจากลูกไถ่ยังเล็ก มีความเปราะบาง ประกอบกับระบบอวัยวะภายใน และระบบภูมิคุ้มโรคมีการพัฒนาการสูง ดังนั้นผู้เลี้ยงควรให้การดูแลจัดการเป็นพิเศษ ปรับอุณหภูมิและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรือนให้เหมาะสม จัดการให้ไถ่ได้รับน้ำและอาหารอย่างเต็มที่ ตลอดจนมีมาตรการป้องกันโรคที่เข้มงวด เพื่อการเจริญเติบโตที่ดี มีขนาดสม่ำเสมอ มีสรีระที่ดี และมีสุขภาพแข็งแรง

อุณหภูมิ

ลูกไถ่ต้องการอุณหภูมิที่อบอุ่นในช่วงวันแรกๆ หลังจากนั้นจึงค่อยๆ ปรับลดอุณหภูมิลง เช่นเดียวกับธรรมชาติสรรสร้างมาให้ลูกไถ่ได้รับไถ่อุ่นจากอ้อมอกของแม่ไถ่ ดังนั้นในระยะนี้จำเป็นต้องควบคุมอุณหภูมิภายในห้องกกให้เหมาะสม โดยตรวจวัดจากเทอร์โมมิเตอร์ ในขณะที่เดียวกันพฤติกรรมของลูกไถ่ก็เป็นตัวบ่งชี้ได้ เช่น ถ้าลูกไถ่สูบก้นอยู่ใต้เครื่องกก แสดงว่าอุณหภูมิต่ำไป แต่ถ้าลูกไถ่มีกระจายออกห่างจากเครื่องกก หรือมีอาการกางปีก อ้าปาก หอบ แสดงว่าอุณหภูมิสูงไป ดังนั้นผู้เลี้ยงต้องหมั่นสังเกต โดยเฉพาะการกกลูกไถ่ในกรงตับ จำเป็นต้องปรับอุณหภูมิให้สม่ำเสมอเท่ากันทุกกรง เนื่องจากลูกไถ่อยู่ในพื้นที่จำกัด กรงใดกรงมันอุณหภูมิจะสูงหรือต่ำไปก็ไม่สามารถเคลื่อนย้ายหนีออกไปยังกรงอื่นที่สบายกว่าได้

อายุไถ่ (วัน)	อุณหภูมิภายในพื้นที่กก (องศาเซลเซียส)		อุณหภูมิภายในห้องกก และกรงกก	ความชื้นสัมพัทธ์ %
	บริเวณใต้ เครื่องกก	บริเวณรอบ เครื่องกก	(เครื่องกกแบบแก๊สโบลเวอร์)	
1-3	35	32-33	32-33	55-60
4-7	34	31-32	31-32	55-65
8-14	32	29-30	29-30	55-65
15 วันขึ้นไป	30	27-28	27-28	60-70

ความชื้น

ในระยษนี้ควรจัดกรภยในโรงเรีอนหรือในห้องกกให้ห้ห้ง สะอาด ไม้เปียกชื้น ควมคุมตั้งเวลเวการเปิด-ปิดน้ที่แผ่นรังสีงให้เหมะสม ระมัดระวังน้หยด หรือรั่วซึม ถ้พบวัสดุรองพื้นชื้นและต้องรับจัดกรตักออกแล้วนำวัสดุรองพื้นท้ที่ห้ห้งสะอาดเข้มาเปลี่ยนทดแทน เป้ห้ห้ห้งความชื้นสัมพัทธ์คือ 60%

ความชื้นสัมพัทธ์ที่ต่ำเกินไป

- ควมรู้สีกสบายของไก่อลดลง
- การสูญเสียน้เพิ่มมากขึ้น
- อาจเป็นสาเหตุทำให้อุณหภูมิกันและ
- อาจเพิ่มความกระวนกระวาย ทำให้อกการจิกกัน
- มีผลกระทบต่อกรสร้างขนปกคลุม
- ปริมาณฝุ่นในโรงเรีอนเพิ่มขึ้

ความชื้นสัมพัทธ์ที่สูงเกินไป

- มีปริมาณแอมโมเนียเพิ่มขึ้
- ทำให้อุณหภูมิอากาศลดลง

การระบายอากาศ

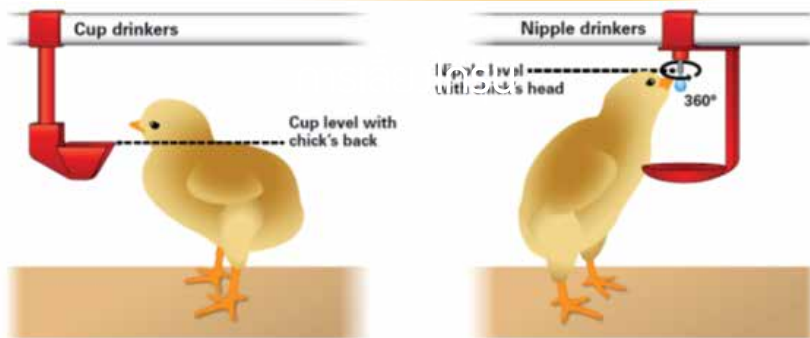
ในระยษนี้จ้เป็นต้องมีการระบายอากาศออกไปบ้างโดยการเปิดพัดลมหรือฝ้าผ่าน แต่ถ้ระบายอากาศมากเกินไป อาจส่งผลต่อกรแปรปรวนของอุณหภูมิในพื้นที่กได้ การระบายอากาศมีจุดประสงค์เพือดึงความชื้นและอากาศเสีย เช่น แก็สแอมโมเนีย และแก็สคาร์บอนไดออกไซด์ ออกจากโรงเรีอนหรือพื้นที่ก เพือให้อากาศดีจากภยนอกสามารถไหลเข้มาแทนที่ได

การให้น้

ลูกไก่ควรได้รับน้ที่ที่ถูกลอยออกจากถ่่งที่มาจากโรงพัก หลังจกลูกไก่ได้กินน้อย่างท้ถึงแล้ว จึงเริ่มให้อาหาร (หรือประมาณ 2 ชั่วโมงหลังจกลูกไก่ได้รับน้) ในกรณีที่ใช้ระบบให้น้แบบหัวน้เป็ล เฉพาะในสัปดาห์แรกควรเสริมกระตักน้ควบคู่กกับการให้น้จากหัวน้เป็ล ทั้งนี้เพือให้อุณหภูมิกันน้ำได้ดีและสะดวกขึ้ เมือลูกไก่อายุได้ 6-8 วัน จนสามารถกินน้จากหัวน้เป็ลได้เองแล้ว จึงทยอยเอากระตักน้ออกไป ส้หรับควมสูงของหัวน้เป็ลควรอยู่ที่ระดับหัวไก่ ดั้งนั้นควรปรับระดับท่อน้เป็ลลยู่เสมอเพือให้อุณหภูมิกันน้ำได้อย่างสะดวก

- ชนิดของอุปกรณ์ให้น้ที่ใช้ในระยษไก่อุ่น ควรเป็นชนิดเดียวกันกที่ใช้ในระยษไข่ ชนิดของน้เป็ลก็เช่นเดียวกัน (น้เป็ล vertical vs. 360° nipples)
- น้ที่ให้อกกัน ควรได้รับการตรวจเช็คุณภาพ และควมสะอาดเป็นระยษ ๆ โดยควรเช็คุณภาพจากแหล่งน้ดิบและปลายท่อน้ในโรงเรีอน
- ควรลย่น้ภยในท่อน้ให้ลยู่ห้กักรู้ เพือเป็นการล้างท่อน้ ก่อนที่จะเข้ไก่อ และต้องทำกรล้างท่อน้หลังจกให้อาหารและว้คขึ้ทุกสัปดาห์ตลอดช่วงของการเลี้ยงไก่อุ่น
- หัวน้เป็ลควรมีน้ไหลออกมาอย่างน้อย 60 มิลลิลิตรต่ออนาที และต้องให้อุณหภูมิกันน้ำได้ง่าย

จุดบันทึกปริมาณการกินน้ำของฝูงทุกวัน หากปริมาณการกินน้ำลดลง จะเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงปัญหาร้ายแรงของฝูงไก่

สำหรับฟาร์มที่ใช้การให้น้ำแบบถ้วย ควรมีการเติมน้ำด้วยมือในช่วง 0-3 วันแรก เพื่อเป็นการฝึกลูกไก่กินน้ำ ที่ให้น้ำที่มีลักษณะเปิด จะปนเปื้อนเชื้อโรคได้ง่าย จึงควรทำความสะอาดทุกวัน

ปรับแรงดันของระบบนิปเปิ้ลให้มีหยดน้ำเกาะที่ปลายนิปเปิ้ลในช่วง 0-3 วันแรก เพื่อช่วยลูกไก่ในการทาน้ำดื่มและทำเช่นเดียวกันในโรงเรือนไก่อระยะไข่สำหรับไก่ที่เพิ่งย้ายเข้าใหม่

- ถ้วยรองก้นน้ำหยดนั้น มีประโยชน์ในระยะกักและในสภาพอากาศร้อน
- นิปเปิ้ลแบบ 360° ทำให้ลูกไก่สามารถดื่มน้ำได้ง่าย
- ใช้นิปเปิ้ลแบบ 360° เท่านั้น สำหรับลูกไก่ที่ผ่านการตัดปากจากโรงฟัก

การให้อาหาร

ลูกไก่ในระยะนี้จำเป็นต้องได้รับอาหารอย่างเต็มที่ เพื่อการเจริญเติบโต การพัฒนาสรีระและอวัยวะต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยการให้อาหารครั้งละน้อยๆ แต่บ่อยครั้ง เพื่อให้ลูกไก่ได้กินอาหารใหม่อยู่ตลอดเวลาประกอบกับการให้อาหารบ่อยครั้งยังเป็นการช่วยกระตุ้นให้ลูกไก่กินอาหารได้มากขึ้นด้วย

การตัดปาก

จุดประสงค์ของการตัดปากไก่คือ เพื่อลดความเสียหายจากการจิกกัน และลดความสูญเสียอันเนื่องมาจากการกินอาหารตกหล่น การตัดปากเป็นงานที่ละเอียดอ่อน ต้องอาศัยความชำนาญ หากดำเนินการไม่ถูกต้อง ไก่อาจได้รับความเสียหายจากบาดแผลจากการตัดปาก ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตราการตายและการกินอาหารของไก่ได้ ดังนั้นเพื่อความสะดวกของผู้เลี้ยง ทางบริษัทจึงบริการตัดปากลูกไก่แรกเกิดให้ที่โรงฟักโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย โดยพนักงานที่มีความชำนาญเป็นพิเศษและเครื่องตัดปากที่ทันสมัย อย่างไรก็ตามแผลจากการตัดปากย่อมส่งผลต่อการกินน้ำและอาหารในช่วง 1-3 วันแรก ดังนั้นจำเป็นต้องเสริม กระตักน้ำ-ถาดอาหารให้กับลูกไก่ในช่วงดังกล่าว ควรเทอาหารในรางหรือถาดให้มีระดับอาหารหนากว่าปกติ เพื่อป้องกันปากไก่กระทบกับกันรางหรือถาดอาหาร

สำหรับระยะที่ดีที่สุดในการตัดปากคือ การตัดปากตอนแรกเกิด ด้วยวิธีอินฟราเรด หรือ ช่วงอายุ 5-7 วัน ด้วยวิธี precision beak trimming ถ้าจำเป็นก็ให้ทำการตัดปากหรือตัดแต่งอีกครั้งที่อายุ 6-8 สัปดาห์ สำหรับการตัดปากรอบที่สองนี้ แนะนำในไก่ที่เลี้ยงในโรงเรือนแบบเปิด ถ้าเลี้ยงในโรงเรือนปิด การตัดปากเพียงครั้งเดียวก็เพียงพอแล้ว การตัดปากตั้งแต่แรกเกิด หรือที่อายุ 5-7 วัน จะช่วยลดการสูญเสียอาหารและลดความเสียหายจากจางอยปากต่อไก่ตัวอื่น

อย่างไรก็ตาม ถ้าลูกไก่ยังไม่ได้รับการตัดปากมาจากโรงฟัก ผู้เลี้ยงก็สามารถดำเนินการตัดปากเองที่ฟาร์มได้เช่นเดียวกัน โดยแนะนำให้ทำที่อายุ 7-10 วัน ในขณะที่ลูกไก่มีสุขภาพดี หรือไม่อยู่ในช่วงพั่วคัส (การตัดปากไก่ที่อายุน้อยกว่า 7 วันนั้น อาจทำให้ลูกไก่ตายและเสียหายสูง ถ้าผู้ปฏิบัติไม่มีความชำนาญมากพอ)

ปากลูกไก่ที่ถูกตัด

จางอยปากที่ได้รับการตัดอย่างถูกต้อง

การเจริญเติบโต และพัฒนาการ

- ต้องให้ความสำคัญกับโปรแกรมการเลี้ยงไก่รุ่น เพื่อให้ได้การเจริญเติบโตและพัฒนาการที่เหมาะสม
- สิ่งที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการให้ผลผลิตไข่ในอนาคตได้ดีที่สุดคือ น้ำหนักตัวไก่รุ่นและลักษณะของกระดูกเชิงกราน
- ไก่รุ่นที่เข้าสู่ระยะให้ผลผลิต ควรมีน้ำหนักตัวที่เหมาะสม (1.40-1.48 kg) ด้วย ความสม่ำเสมอของฝูงสูงกว่า 90% จะให้ประสิทธิภาพการผลิตไข่ดีที่สุด
- การที่ไก่มีน้ำหนักตัว ตรงตามเป้าที่กำหนดไว้ ที่อายุ 6,12,18,24 และ30 สัปดาห์นั้น เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ไก่มีการพัฒนาทางร่างกายที่ดีที่สุด
- ถ้าเป็นไปได้ ควรทำน้ำหนักของไก่รุ่นให้เกินกว่ามาตรฐานที่กำหนดตลอดระยะเวลาเลี้ยง
- การเปลี่ยนเบอร์อาหารควรพิจารณาจากน้ำหนักตัวไก่เป็นหลัก คือสมควรเปลี่ยนเมื่อน้ำหนักตัวของไก่ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในช่วงอายุนั้นๆ
- กรณีที่ไก่อมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์หรือความสม่ำเสมอไม่ดี ให้ใช้อาหารเบอร์เดิมต่อไปอีกจนกว่าไก่จะได้น้ำหนักที่กำหนด
- ให้เตรียมการสำหรับอุณหภูมิโดยรอบที่อาจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วหรือเฉียบพลัน พร้อมกับปรับการให้อาหารไก่ให้เหมาะสมกับอุณหภูมินั้น ๆ ด้วย เนื่องจากอุณหภูมิที่สูงขึ้นอย่างรวดเร็วจะทำให้การกินอาหารของไก่ลดลง

การจัดการไถ่รุ่นชววย 1-4 สปีดาห์

อายุ 1 - 4 สปีดาห์แรกควรมีการสู่มซังน้ำหนักรวมทุกสปีดาห์ในช่วงวันสุดท้ายของสปีดาห์ โดยจับไถ่ใส่กล่องคั้งละ 15 - 30 ตัวแล้วทำการซังน้ำหนักรวมกัน จากนั้นคำนวณหาน้ำหนักเฉลี่ยแล้วนำมาเปรียบเทียบกับน้ำหนักมาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการต่อไป การสู่มซังน้ำหนักรวมทำในช่วงบ่ายก่อนให้อาหาร ณ วันที่ไถ่มีอายุเต็มสปีดาห์

- คิดตามน้ำหนักตัวรายสปีดาห์ ตั้งแต่อายุ 0 - 30 สปีดาห์ และก่อนเปลี่ยนเบอร์อาหาร
- หากน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นไม่ตรงตามเกณฑ์และความสม่าเสมอของฝูงไถ่ไม่ดี อาจเป็นผลมาจากการเปลี่ยนเบอร์อาหาร การดูแล การให้วัคซีน หรือการขนย้ายที่ไม่ดี
- การนำไถ่ที่ฟักออกจากไข่ต่างวันกันมาเลี้ยงไว้ด้วยกัน จะทำให้ไถ่ในฝูงมีอายุไม่เท่ากัน ซึ่งจะส่งผลต่อความสม่าเสมอของฝูงไถ่ได้
- ในฝูงไถ่ควรมีความสม่าเสมออยู่ที่ 90% ในช่วงอายุที่ต้องย้ายไถ่รุ่นไปยังโรงเรือนไถ่ไข่
- ในช่วงระหว่างการขนย้ายไถ่รุ่นไปยังโรงเรือนไถ่ไข่ จะมีการสูญเสียของน้ำหนักตัวที่เกิดขึ้นมากขึ้นเล็กน้อยขึ้นอยู่กับระยะทางและระยะเวลาการขนย้าย

การจัดการไถ่รุ่นชววย 5-17 สปีดาห์

การให้อาหาร

โดยธรรมชาติของไถ่สามารถที่จะกินเมล็ดธัญพืชทั้งเมล็ด เช่นเดียวกับพฤติกรรมกรกินอาหารของไถ่ก็จะเลือกกินอาหารที่มีขนาดชิ้นที่ใหญ่กว่าก่อนและเหลืออาหารผงไว้จิกกินในภายหลัง ส่วนของอาหารผงที่เหลือสะสมในภาชนะให้อาหารจะนำไปสู่การบริโภคที่ต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นเพื่อเป็นการกระตุ้นการกินอาหารของไถ่ ควรปล่อยให้รางอาหารว่างทุกวัน โดยควรปล่อยให้รางอาหารว่างในช่วงกลางวัน เพราะเป็นช่วงที่ไถ่มีความต้องการกินอาหารน้อยกว่าในช่วงเช้าและช่วงเย็น

ดังนั้นในช่วงอายุ 5-12 สปีดาห์ ควรให้อาหารวันละ 2 ครั้ง โดยครั้งแรกควรให้ในช่วงเช้าและครั้งที่สองในช่วงบ่าย (ประมาณ 2-3 ชั่วโมงก่อนที่จะปิดไฟสำหรับโรงเรือนปิด) ดังนั้นในช่วงอายุตั้งแต่ 5 สปีดาห์ขึ้นไปควรปล่อยให้รางอาหารให้ว่างโดยไม่มีอาหาร อยางน้อย 1 ชั่วโมง และระยะเวลาที่รางอาหารว่างนี้ค่อยๆ เพิ่มขึ้นเป็น 2 ชั่วโมง และเป็น 3 ชั่วโมงเมื่ออายุได้ 12 สปีดาห์

ช่วงอายุ 13-17 สปีดาห์ควรให้อาหารอย่างน้อยวันละ 1-2 ครั้ง (ขึ้นกับอุปกรณ์ที่ใช้) โดยควรให้อาหารในช่วงบ่าย (ประมาณ 2-3 ชั่วโมงก่อนที่จะปิดไฟสำหรับโรงเรือนปิด) เพราะไถ่ที่ตัวใหญ่กว่าจะแย่งกินอาหารอย่างรวดเร็วแต่ยังคงมีอาหารเหลือในรางในปริมาณที่มากพอสำหรับไถ่ตัวเล็ก หลังจากปิดไฟแล้วควรมีอาหารเหลือในรางสำหรับให้ไถ่กินในช่วงเช้าของวันถัดไปหลังจากเปิดไฟ เนื่องจากกระเพาะอาหารยังว่างอยู่ในตอนเช้าไถ่จะสามารถเก็บกินอาหารที่เหลืออยู่จนหมดราง ดังนั้นช่วงกลางวันควรปล่อยให้รางอาหารว่างอย่างน้อย 3-4 ชั่วโมง

การให้อาหารด้วยวิธีนี้จะช่วยให้ไถ่กินอาหารได้อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ทั้งไถ่ตัวใหญ่และไถ่ตัวเล็ก โดยไถ่จะเก็บตุนอาหารไว้ในกระเพาะพัก ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความจุของกระเพาะพัก โดยการขยายใหญ่ขึ้นเพื่อรองรับการกินอาหารที่จะเพิ่มขึ้นในระยะให้ผลผลิตต่อไป

โปรแกรมการให้อาหารไก่รุ่น

ระยะการเลี้ยง	ลักษณะ	โปรตีน(%)	ระยะการใช้	เมอร์อาหาร				
				ไฮโปรไวท์	แอนไวโปร	ซีพี	สตาร์ฟีด	โนไว
ระยะแรกพิเศษ	เม็ดบี้เล็ก	20.0	อายุ 0-5 สัปดาห์	521S	621S	921S	กข1S	6521S
ระยะแรก	เม็ดบี้	19.0	อายุ 6-10 สัปดาห์	521	621	921	กข1	6521
ระยะรุ่น	เม็ด	15.0	อายุ 11-18 สัปดาห์	522	622	922	กข2	6522

อาหารเม็ดบี้

อาหารเม็ด

โปรแกรมการให้อาหารไก่อุ่น

อายุไก่		ชนิดอาหาร	จำนวนครั้ง	ปริมาณอาหาร	ปริมาณอาหาร	อาหารสะสม	น้ำหนักไก่
สัปดาห์	วัน	เบอร์	ต่อวัน	(กรัม/ตัว/วัน)	(กรัม/ตัว/สป)	(กรัม/ตัว)	(กรัม/ตัว)
1	1-7	521S กข1S 6521S	6	13	90	90	68-72
2	8-14		4	20	140	230	121-129
3	15-21		3	29	200	430	184-196
4	22-28		3	34	240	670	257-273
5	29-35		2	40	280	950	349-371
6	36-42	521 กข1 6521	2	44	310	1,260	446-474
7	43-49		2	49	340	1,600	543-577
8	50-56		2	51	360	1,960	650-690
9	57-63		2	57	400	2,360	757-803
10	64-70		2	60	420	2,780	863-917
11	71-77	522 กข2 6522	2	64	450	3,230	960-1,020
12	78-84		2	66	460	3,690	1,048-1,112
13	85-91		1	70	490	4,180	1,125-1,195
14	92-98		1	71	500	4,680	1,193-1,267
15	99-105		1	74	520	5,200	1,261-1,339
16	106-112		1	77	540	5,740	1,330-1,410
17	113-119		1	80	560	6,300	1,400-1,480
18	120-126		1	85	595	6,895	1,470-1,570

การขั้บน้ำหนัก

อายุตั้งแต่ 5-17 สัปดาห์ควรมีการสู่มัซึ่งน้ำหนักเป็นรายตัวทุกสัปดาห์ แล้วนำข้อมูลที่ได้อมาคำนวณหาน้ำหนักเฉลี่ย และความสม่ำเสมอของฝูงไก่ เพื่อใช้ประโยชน์ในการปรับปริมาณอาหารให้เหมาะสม ช่วงเวลาทำการสู่มัซึ่งน้ำหนักควรทำในช่วงบ่ายก่อนให้อาหาร สำหรับกรณีที่เลี้ยงระบบปล่อยพื้น ใช้แผงลวดตาข่ายล้อมไก่ครั้งละประมาณ 30 ตัว แล้วขั้บน้ำหนักไก่ทุกตัวในวงล้อม ทำการสู่มัซึ่งเช่นนี้อย่างน้อย 3 จุดต่อโรงเรือน แต่ถ้าโรงเรือนนั้นแบ่งออกเป็นหลายห้อง ต้องสู่มัซึ่งน้ำหนักทุกห้อง ส่วนกรณีเลี้ยงไก่ในกรงตับต้องขั้บน้ำหนักไก่ทุกตัวในกรงที่สู่มัซึ่ง โดยทำการสู่มัซึ่งทุกจุดทั้งส่วนหน้า ส่วนกลาง และท้ายของโรงเรือน จากนั้นนำตัวเลขที่ได้มาคำนวณหาน้ำหนักเฉลี่ย

ความสม่ำเสมอ(ยูนิฟอร์ม)

ความสม่ำเสมอของฝูงไก่ควรอยู่ที่ 80 % ขึ้นไป โดยคำนวณได้จากน้ำหนักเฉลี่ย และจำนวนตัวที่สู่มัซึ่ง ตัวอย่างเช่น จำนวนไก่ที่สู่มัซึ่งทั้งหมด 120 ตัว เมื่อคำนวณแล้ว ได้น้ำหนักเฉลี่ยเท่ากับ 860 กรัม/ตัว จากนั้นให้เอาค่าน้ำหนักเฉลี่ยที่ได้มาคำนวณหาช่วงน้ำหนักต่ำสุดของฝูงซึ่งเท่ากับ $(860 \times 0.9 = 774 \text{ กรัม})$ และน้ำหนักสูงสุดของฝูงเท่ากับ $(860 \times 1.1 = 946 \text{ กรัม})$ ซึ่งหมายความว่าช่วงน้ำหนักของฝูงไก่ควรอยู่ในช่วงน้ำหนักตั้งแต่ 774 กรัมจนถึง 946 กรัม (ช่วงน้ำหนัก + 10% ของน้ำหนักตัวเฉลี่ยของฝูงไก่) จากนั้นคำนวณหาค่าความสม่ำเสมอ โดยการนับจำนวนไก่ที่มีน้ำหนักอยู่ในช่วง 774-946 กรัม ว่ามีจำนวนกี่ตัวแล้วเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์เช่นถ้านับได้ 104 ตัว จากจำนวนไก่ที่สู่มัซึ่งทั้งหมด 120 ตัว ก็สามารถนำมาคำนวณหาความสม่ำเสมอของฝูงได้ เท่ากับ $104 \times 100 / 120 = 86.67 \%$ ซึ่งหมายความว่าฝูงนี้มีความสม่ำเสมอดีกว่าเป้าหมาย ในทางกลับกัน หากฝูงไก่อมีความสม่ำเสมอไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หรือต่ำกว่า 80% จำเป็นต้องตรวจสอบวิเคราะห์หาสาเหตุเพื่อแก้ปัญหาต่อไป

การคัดเลือก

เพื่อให้ฝูงไก่อมีความสม่ำเสมอจำเป็นต้องมีการคัดเลือกไก่ที่มีขนาดเล็กออกมา แยกเลี้ยงไว้ในพื้นที่สำหรับไก่เล็กด้วยกัน และให้อาหารมากเป็นพิเศษ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตให้ขนาดเล็กใกล้เคียงกับไก่ปกติ การคัดเลือกสามารถดำเนินการได้ตลอดทุกช่วงอายุ โดยเฉพาะเมื่อมีการจับตัวไก่ เช่น การให้วัคซีนโดยการฉีดหรือแทงปีก ซึ่งจำเป็นต้องจับไก่ทุกตัวอยู่แล้ว ในระหว่างการปฏิบัติงาน ถ้าพบไก่ขนาดเล็กก็สามารถคัดเลือกได้ทันที ในกรณีที่เลี้ยงในกรงตับควรแยกไก่เล็กไว้ในชั้นบนสุดเนื่องจากใกล้หลอดไฟส่องสว่าง และอากาศถ่ายเทดีกว่าชั้นอื่นๆ แต่ต้องคำนึงถึงจำนวนไก่ในแต่ละกรงโดยควรเฉลี่ยให้เท่ากันทุกกรง ในกรณีเลี้ยงแบบระบบปล่อยพื้นอาจจะกั้นห้องสำหรับไก่เล็กไว้โดยเฉพาะ เพื่อแก้ปัญหาต่อไป

การให้แสงสว่างไก่อุ่น

สำหรับลูกไก่อายุ 1-14 วันควรให้แสงสว่างที่มีความเข้มแสงสูง ร่วมกับชั่วโมงการให้แสง 22 ชั่วโมง ซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้ลูกไก่ได้รับอาหารมากที่สุด เพื่อการเจริญเติบโตสูงสุด หลังจากนั้นจึงค่อยๆ ปรับลดความเข้มแสงและชั่วโมงแสงลงมา ตามลำดับ

โปรแกรมแสงไก่อุ่น

อายุไก่		โรงเรือนเปิด			โรงเรือนปิด		
สัปดาห์	วัน	การให้แสง/วัน ชั่วโมง	ช่วงเวลาแสง เวลาเปิด - ปิด	ความเข้มแสง (ลักซ์)	การให้แสง/วัน ชั่วโมง	ช่วงเวลาแสง เวลาเปิด - ปิด	ความเข้มแสง (ลักซ์)
1	1-7	22	20:00-18:00	40	22	20:00-18:00	40
2	8-14	20	22:00-18:00	40	20	22:00-18:00	40
3	15-21	18	24:00-18:00	20	18	24:00-18:00	20
4	22-28	16	02:00-18:00	20	16	02:00-18:00	20
5	29-35	14	04:00-18:00	20	14	04:00-18:00	5-10
6	36-42	13	05:00-18:00	20	12	06:00-18:00	5-10
7	43-49	12	06:00-18:00	20	11	06:00-17:00	5-10
8-15	50-105	12	06:00-18:00	20	10	06:00-16:00	5-10
16-17	106-119	12	06:00-18:00	20	12	06:00-18:00	5-10

หมายเหตุ ถ้าน้ำหนักตัวยังต่ำกว่ามาตรฐาน ควรปรับเพิ่มชั่วโมงแสงขึ้น พร้อมกับเพิ่มปริมาณอาหารเพื่อให้น้ำหนักตัวเป็นไปตามเป้าหมาย

HY STARTER D

วิตามินสำหรับ : สุกร ไก่ และเป็ด

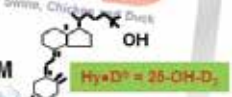
ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม สำหรับสัตว์

- ประกอบด้วยวิตามินที่จำเป็นสำหรับสัตว์ทั้ง 13 ชนิด
- เชื้อหมักได้ให้วิตามินทุกตัวมีมาตรฐานระดับโลก
- ละลายง่าย ไม่ก่อปัญหาการจับตัวหรืออุดตัน
- มีวิตามินดี เมตาโบไลต์ ซึ่งเป็นลิขสิทธิ์เฉพาะของทาง DSM
- มีวิตามินซี ในระดับที่สูง แตกต่างจากวิตามินทั่วไป

STARTER D

Vitamin for Swine, Chicken and Duck

Hy·D® วิตามินดี เมตาโบไลต์ ชนิดเดียวที่ผ่านการรับรองจาก US FDA

- เป็นรูปแบบเมตาโบไลต์ สามารถดูดซึมได้โดยตรง ไม่ต้องผ่านตับ
- เพิ่มระดับวิตามินดีในกระแสเลือดได้โดยตรง
- ช่วยเสริมระบบการสร้างแคลเซียม พัฒนาการสร้างกระดูก เพิ่มคุณภาพของเปลือกไข่
- เสริมสร้างการพัฒนารูปร่างตัวอ่อน เพิ่ม% ฟัก เสริมการสร้างเนื้อหนัง

- สรรพคุณ : ช่วยเสริมวิตามินสำหรับสุกร ไก่ และ เป็ด
- วิธีใช้ : ละลายในน้ำ 1 กรัมต่อน้ำ 4 ลิตร หรือ 25 กรัม (5 ซ้อนชา) ต่อน้ำ 100 ลิตร กรณี ลูกไก่อายุ 1-5 วัน แนะนำให้ใช้ขนาด 2 กรัม ต่อลูกไก่ 1,000 ตัวต่อวัน วิตามินที่ละลายน้ำแล้ว ควรใช้ให้หมดภายใน 4-6 ชั่วโมง
- ข้อควรระวัง : เก็บในที่แห้ง และเป็น ระวังอย่าให้ถูกแดด

ผู้แทนจำหน่าย

บริษัท เจริญโภคภัณฑ์อิน-เอ็กซ์ จำกัด
 87 ถนนเขินวิท แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120
 โทรหีฟ 0-2073-0800 โทรสาร 0-2075-0070

การเลี้ยงไก่ไข่

ฟาร์มไก่ไข่ การสร้างฟาร์มไก่ไข่ต้องพิจารณา ปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ที่ตั้งฟาร์ม ควรเป็นพื้นที่ราบสูง น้ำไม่ท่วม อยู่ห่างจากชุมชน และแหล่งเลี้ยงสัตว์ปีก
- พื้นที่ฟาร์ม มีรั้วล้อมรอบเป็นสัดส่วน เขตบ้านพักอาศัยและสำนักงานควรอยู่นอกเขตฟาร์ม
- ระบบสาธารณูปโภค มีแหล่งน้ำที่สะอาดเพียงพอตลอดปี ไฟฟ้าเข้าถึง การคมนาคมสะดวก
- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน มีระบบการจัดการมูลไก่ ขยะ ซากไก่ตาย ตลอดจนการกำจัดของเสียต่าง ๆ เพื่อป้องกันการเกิดแมลงวัน และมลภาวะต่าง ๆ

โรงเรียน การสร้างโรงเรียนเลี้ยงไก่ไข่ต้องพิจารณา ปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- รูปแบบโรงเรียน ในสภาพภูมิอากาศที่ร้อนชื้นของเมืองไทย ประสิทธิภาพการเลี้ยงในโรงเรียนปิด ย่อมดีกว่าโรงเรียนเปิด เช่นอัตราการไข่ น้ำหนักไข่ อัตราการตาย ประสิทธิภาพการใช้อาหาร ตลอดจนคุณภาพของเปลือกไข่
- แหล่งระบายมูลไก่ จำเป็นต้องพิจารณาก่อนตัดสินใจสร้างโรงเรียน มิเช่นนั้นแล้วอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาเช่น แมลงวัน และปัญหาเรื่องกลิ่น เป็นต้น ในกรณีที่ไม่ใช่แหล่งระบายจำเป็นต้องสร้างโรงเรียน แบบได้สูงสูงเพื่อรองรับมูลไก่ไว้ในชั้นล่าง ซึ่งสามารถเก็บมูลไก่ไว้ได้เป็นเวลาหลายเดือน

การรับไก่รุ่นไข่เข้าเลี้ยง

การขนย้ายไก่รุ่นไข่ควรดำเนินการในช่วงอายุ 15-17 สัปดาห์ หรือหลังจากการฉีดวัคซีนอย่างน้อย 1 สัปดาห์ และควรหลีกเลี่ยงการขนย้ายไก่รุ่นไข่ หลังจากอายุไก่ 17 สัปดาห์ เพราะจะกระทบกระเทือนต่อรังไข่และท่อไข่ที่อยู่ในช่วงเตรียมพร้อมสำหรับการให้ผลผลิตไข่ และอาจกระทบต่อไข่ในช่องท้องส่งผลให้ไก่เสียหายและให้ผลผลิตล่าช้าออกไปอีก

ก่อนดำเนินการขนย้าย ควรทำการงดอาหารไก่รุ่น อย่างน้อย 3 ชั่วโมง (แต่ยังคงให้น้ำตามปกติ) ระหว่างการขนย้ายไก่รุ่นจะมีการสูญเสียน้ำหนักตัว ประมาณ 0.3-0.5% ต่อระยะเวลา 1 ชั่วโมง ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ ดังนั้นถ้าเป็นไปได้ควรหลีกเลี่ยงการขนย้ายในตอนกลางวันหรือช่วงที่มีอากาศร้อนจัด การขนย้ายไก่ควรปฏิบัติต่อตัวไก่อย่างนุ่มนวลเพื่อลดความเสียหายและความบอบช้ำ ไก่รุ่นที่ย้ายขึ้นกรงในวันแรกๆ นอกจากจะเครียดจากการขนย้ายแล้ว ยังต้องปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของโรงเรียนไก่ไข่ กรงดับและอุปกรณ์การเลี้ยงที่เปลี่ยนไปจากเดิม ดังนั้นจำเป็นต้องเตรียมวิตามินละลายน้ำกินไว้ให้เรียบร้อย เพื่อให้ไก่ได้รับน้ำทันทีที่ย้ายขึ้นกรง ส่วนการให้อาหารนั้นจะเริ่มหลังจากที่ไก่ได้กินน้ำอย่างทั่วถึงแล้ว (ประมาณ 2-3 ชั่วโมง) ใน 2-3 ชั่วโมงแรก การที่ไม่ให้อาหารอยู่ในรานั้นจะช่วยทำให้ไก่สนใจกินน้ำได้ดีขึ้น

ในสัปดาห์แรกควรคัดแยกไก่ที่มีขนาดเล็กหรือไก่ที่อ่อนแอออกมารวมไว้ในกรงเดียวกัน เพื่อหลีกเลี่ยงการถูกรังแกและแย่งกินอาหารจากไก่ที่มีขนาดใหญ่กว่า และควรเฉลี่ยไก่ในแต่ละกรงให้มีจำนวนเท่าๆ กัน สิ่งสำคัญคือในโรงเรือนไก่รุ่นและโรงเรือนไก่ไข่ควรใช้ระบบให้น้ำและระบบให้อาหารที่คล้ายคลึงกัน เพื่อลดความเครียดของไก่

- การดูแลอื่น ๆ เพื่อช่วยลดความเครียดในไก่ เช่น การให้วิตามินละลายน้ำ, โปรไบโอติกส์เป็นเวลาอย่างน้อย 3 วันหลังจากการขนย้าย
- ติดตามปริมาณการกินน้ำของฝูงไก่อย่างใกล้ชิด ไก่ควรได้กินน้ำทันที หลังจากการขนย้ายไปยังโรงเรือนไข่
- ตรวจสอบสภาพไก่ภายในฝูง และเก็บไก่ตายออกจากฝูงทุกวัน
- ถ้าอัตราการตายสูงผิดปกติ (เกิน 0.1% ต่อสัปดาห์) ให้ทำการผ่าซากหรือทำการ วินิจฉัยอื่น ๆ เพื่อหาสาเหตุของการตาย
- ให้ทำการขนย้ายไก่ไปยังโรงเรือนไข่อย่างรวดเร็วและขนย้ายไก่ให้หมดภายใน 3-5 วัน โดยทำการย้ายในช่วงที่อากาศเย็นเพื่อลดความเสียหายจากความเครียด

การกระตุ้นแสงในสัปดาห์แรก

จุดประสงค์เพื่อช่วยให้ไก่สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ และสามารถกินน้ำกินอาหารได้เป็นปกติโดยเร็ว ในช่วง 1-3 วันแรกควรให้แสงสว่างความเข้มสูง (20-40 ลักซ์) เป็นเวลา 12 ชั่วโมงในตอนกลางวัน (สำหรับโรงเรือนปิด) และเพิ่มแสงพิเศษในตอนกลางคืนอีก 2 ชั่วโมง จากนั้นจึงค่อยๆ ลดความเข้มแสงให้เหลือ 15-25 ลักซ์ ในวันถัดมาตามลำดับ แต่ยังคงชั่วโมงแสงเหมือนเดิมเพื่อลดปัญหาการจิกกัน แต่ทั้งนี้ต้องมั่นใจว่าไก่ทั้งฝูงสามารถกินน้ำกินอาหารได้เป็นปกติแล้ว

การกระตุ้นแสงเมื่อไก่เริ่มให้ผลผลิต

จุดประสงค์เพื่อกระตุ้นการสร้างไข่ และกระตุ้นการกินอาหาร เริ่มกระตุ้นแสงสว่างต่อเมื่อไก่ฝูงนั้นมีคุณสมบัติครบทั้ง 2 ข้อ ดังนี้

1. เมื่อไก่เริ่มให้ผลผลิตไข่มากกว่า 10% ซึ่งแสดงว่าไก่ส่วนใหญ่ของฝูงมีความเจริญพันธุ์สูงพร้อมที่จะให้ผลผลิตแล้ว
 2. เมื่อไคน้ำหนักเฉลี่ยมากกว่า 1.40-1.48 กก./ตัว เนื่องจากไก่ที่มีน้ำหนักตัวสูงเมื่อเริ่มไข่จะให้ไข่ฟองใหญ่กว่า และให้ผลผลิตยืนนานกว่าไก่ที่มีน้ำหนักตัวต่ำ อีกทั้งมีปัญหากันทะเล็กน้อยกว่า
- ถ้าไก่เริ่มให้ผลผลิตไข่มากกว่า 10% แต่น้ำหนักเฉลี่ยต่ำกว่า 1.40 กก./ตัว ก็ยังไม่จำเป็นต้องกระตุ้นแสงในทางกลับกันถ้าน้ำหนักเฉลี่ยมากกว่า 1.40 กก./ตัว แต่ผลผลิตไข่ต่ำกว่า 10% ก็ยังไม่จำเป็นต้องกระตุ้นแสงเช่นกัน ต้องรอทั้งผลผลิตและน้ำหนักตัวได้ตามเกณฑ์ทั้งคู่จึงเริ่มกระตุ้นแสงซึ่งโดยทั่วไปฝูงไก่จะมีคุณสมบัติครบทั้ง 2 ข้อ ต่อเมื่อไก่มีอายุประมาณ 19-21 สัปดาห์

การกระตุ้นแสงในช่วงนี้นอกจากจะมีผลต่อการสร้างไข่แล้วยังเป็นการเพิ่มเวลาการกินอาหารของไก่ด้วย ส่งผลให้ไก่ได้รับอาหารในปริมาณที่เพียงพอสำหรับการผลิตไข่ และใช้ในการเจริญเติบโต แม้ว่าไก่จะให้ผลผลิตไข่แล้วก็ตาม แต่ร่างกายยังคงมีการเจริญเติบโตไปจนกระทั่งโตเต็มวัยที่อายุประมาณ 25 สัปดาห์ คือมีน้ำหนักเฉลี่ยอย่างน้อย 1.85 กก./ตัวซึ่งหมายความว่าในช่วง 6 สัปดาห์แรกของการให้ไข่นั้น จำเป็นต้องกระตุ้นการกินอาหารเพื่อให้น้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นอย่างน้อย 300 กรัม

การเพิ่มชั่วโมงแสงจะต้องปรับเพิ่มขึ้นตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้นแต่ไม่ควรเกิน 16 ชั่วโมง (ไม่ควรลด ชั่วโมงแสงตลอดอายุการเลี้ยงเนื่องจากกระทบต่อผลผลิต) ส่วนแสงพิเศษในตอนกลางคืนอีก 2 ชั่วโมงก็ยังคงไว้ตามเดิมเมื่อไก่โตเต็มวัยหรือมีน้ำหนักเฉลี่ยได้ตามเป้าหมายคือ 1.85 กก./ตัวแล้วก็สามารถยกเลิกแสงพิเศษนี้ได้ หรืออาจจะคงไว้ตามเดิมเพื่อเพิ่มการกินอาหารก็ได้ หรือจะนำแสงพิเศษกลับมาใช้อีกเมื่อไก่มีอายุมากเพื่อเพิ่มคุณภาพของเปลือกไข่ก็ได้

ส่วนความเข้มแสงนั้นแนะนำให้ใช้แสงความเข้ม ประมาณ 30 ลักซ์ ตั้งแต่เริ่มย้ายไก่ขึ้นกรง จนถึงปลดไก่

ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการให้แสง

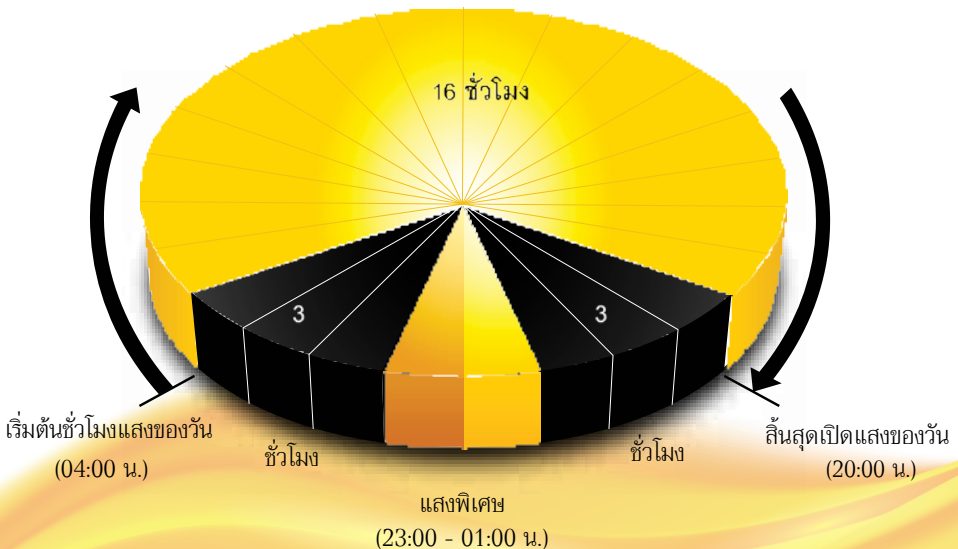
- วัดความเข้มแสงจุดที่น้อยที่สุดบริเวณรางอาหารตำแหน่งชั้นล่างสุด และตรงกึ่งกลางระหว่างหลอดไฟ
- หมั่นทำความสะอาดหลอดไฟ เพื่อป้องกันความเข้มแสงไม่เพียงพอ
- ป้องกันอย่าให้มีบริเวณมืดอันเกิดจากระยะห่าง ระหว่างหลอดไฟที่มากเกินไป หรือหลอดไฟมีรอยไหม้
- วางตำแหน่งหลอดไฟอย่าให้มีบริเวณที่สว่าง หรือมืดเกินไปในโรงเรือน
- พื้นผิวที่มันวาว หรือมีสีขาว จะสะท้อนแสงและเพิ่มความเข้มแสงได้
- พิจารณาเงื่อนไขตามพื้นที่ ที่ฟาร์มตั้งอยู่ ซึ่งอาจจะมีการปรับเปลี่ยนโปรแกรมการให้แสง
- ชั่วโมงการให้แสงในโรงเรือนไก่รุ่นและโรงเรือนไก่ไข่ ควรสัมพันธ์กันในระยะขนย้าย (ประวัติการเลี้ยง)
- เริ่มกระตุ้นแสงเมื่อเปอร์เซ็นต์ไข่ และน้ำหนักตัวเป็นไปตามเป้าหมาย (เปอร์เซ็นต์ >10% และ นน.ตัวได้ 1.40-1.48 กิโลกรัม) ในกรณีที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ และความสม่ำเสมอในฝูงต่ำ ให้เลื่อนการกระตุ้นแสงออกไป
- การกระตุ้นแสง ควรกระตุ้นเพิ่มต่อไป จนถึงระยะให้ผลผลิตไข่สูงสุด (Peak) คือ เพิ่มแสงเป็น 16 ชั่วโมงต่อวันที่อายุประมาณ 30 สัปดาห์
- ปรับระดับความสูงของหลอดไฟแบบสลับพื้นปลา เพื่อให้แสงสามารถกระจายไปทั่วถึงกรงทุกชั้นได้
- ถ้าฝูงไก่ที่ให้ผลผลิตมีอายุที่แตกต่างกันมาก และ/หรือ ความสม่ำเสมอต่ำ การที่จะกระตุ้นแสง ควรดูจากไก่ที่มีอายุน้อยที่สุด หรือไก่ที่มีน้ำหนักเบาที่สุด
- ใช้หลอดไฟชนิด warm light (2700-3500 K) ในฝูงไก่ระยะให้ผลผลิต เพื่อให้ไก่ได้รับแสงสเปคตรัมสีแดงอย่างเพียงพอ

โปรแกรมการให้แสง / การให้อาหารตอนเที่ยงคืน

- เทคนิคการให้แสงแบบทางเลือกลักษณะนี้จะช่วยเสริมการกินอาหารให้ดีขึ้น
- ใช้เมื่อต้องการเพิ่มปริมาณการกินอาหาร ทั้งในระยะไถ่ร่น และระยะไข่
- เพิ่มการดูดซึมแคลเซียมในช่วงกลางคืน ขณะที่เปลือกไข่กำลังถูกสร้าง
- ช่วยเพิ่มปริมาณการกินอาหารในการให้ผลิตไข่สูงสุด
- ช่วยคงปริมาณการกินอาหารในช่วงอากาศร้อน
- การให้อาหารในตอนเที่ยงคืน อาจทำให้ปริมาณการกินอาหารเพิ่มขึ้น 2-5 กรัม/ตัว/วัน

ข้อควรปฏิบัติ

- ให้แสงพิเศษโดยการเปิดไฟเป็นเวลา 2 ชั่วโมง (ช่วงเวลา 23:00-01:00 น.)
- ต้องมีอาหารในรางอย่างเพียงพอก่อนที่จะเปิดไฟ
- ต้องมีช่วงเวลามืดก่อนและหลังการให้อาหารอย่างน้อย 3 ชั่วโมง
- แสงพิเศษที่ให้ขณะให้ในช่วงเวลา 23:00 - 01:00 น. ต้องเป็นชั่วโมงแสงที่เพิ่มเติมจากชั่วโมงแสงในช่วงปกติ เช่น 16 ชั่วโมง + 2 ชั่วโมง (23:00 - 01:00 น.)
- ถ้าจะยกเลิกโปรแกรมการให้แสงพิเศษ ให้ค่อยๆลดแสงลงสัปดาห์ละ 15 นาที

โปรแกรมแสงใบไก่ไข่

อายุไก่(สัปดาห์)	แสงปกติ		แสงพิเศษ		ความเข้มแสง (ลักซ์)
	ชั่วโมงแสง	ช่วงเวลาให้แสง	ชั่วโมงแสง	ช่วงเวลาให้แสง	
1-7 วันแรก	12	06:00-18:00	2	23:00-01:00	15-25
17 สัปดาห์	12	06:00-18:00	2	23:00-01:00	15-25
18 สัปดาห์	13	05:00-18:00	2	23:00-01:00	15-25
19 สัปดาห์	14	05:00-19:00	2	23:00-01:00	30
20 สัปดาห์	15	04:00-19:00	2	23:00-01:00	30
21 สัปดาห์ เป็นต้นไป	16	04:00-20:00	2	23:00-01:00	30

จำนวนตัวต่อพื้นที่การเลี้ยง ความหนาแน่นในการเลี้ยงไก่ไข่ในทรงตับขึ้นกับรูปแบบโรงเรือน และขนาดของทรงตับ

รูปแบบโรงเรือน	พื้นที่การเลี้ยง (ตารางเมตร/ตัว)	ตัวอย่าง ขนาดทรง (กว้าง x ลึก)	ความจุไก่ (ตัวต่อทรง)
โรงเรือนเปิด	600	40x45	3
โรงเรือนปิด	450	40x45	4
		60x60	8

การให้อาหารไก่ไข่

ไก่ไข่จำเป็นต้องได้รับอาหารอย่างเพียงพอเพื่อใช้ในการดำรงชีพและให้ผลผลิตไข่ ถ้าแม่ไก่ได้รับอาหารเพิ่มขึ้นการให้ผลผลิตไข่ก็จะเพิ่มขึ้นตามในด้านของจำนวนฟองไข่หรือน้ำหนักไข่ ดังนั้นการให้อาหารไก่ไข่ต้องให้อย่างเต็มที่ไม่ควรจำกัดปริมาณ เพียงแต่กำหนดเวลาการให้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้อาหารได้สูงสุด เนื่องจากธรรมชาติของแม่ไก่จะเลือกกินอาหารที่มีขนาดชิ้นที่ใหญ่กว่าก่อน และจะเหลืออาหารที่มีขนาดชิ้นเล็กหรืออาหารที่เป็นผงไว้ การสะสมของอาหารส่วนที่เป็นผงในระบบให้อาหารจะนำไปสู่การกินอาหารที่ต่ำกว่าเกณฑ์

ดังนั้นเพื่อเป็นการกระตุ้นการกินอาหารของแม่ไก่ควรมีโปรแกรมเคลียร์รางอาหารทุกวัน หรืออย่างน้อย 2-3 วันต่อสัปดาห์

โดยธรรมชาติไก่จะกินอาหารได้มากในช่วงเช้าและเย็น ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงควรปล่อยให้รางอาหารว่าง (อาหารขาดราง) ในช่วงกลางวันโดยให้อาหารวันละ 2 ครั้ง คือ ช่วงเช้า ประมาณ 40% และช่วงบ่ายประมาณ 60%

หลังจากการให้อาหารช่วงเช้าแล้ว (40%) ในช่วงกลางวันอาหารจะหมด ไก่จะเก็บกินอาหารส่วนที่เป็นผงที่บริเวณก้นรางจนหมด และปล่อยให้อาหารขาดรางประมาณ 1-2 ชั่วโมงเพื่อเป็นการกระตุ้นให้แม่ไก่กินอาหารที่จะให้ในช่วงบ่ายได้ดีขึ้น

ปริมาณอาหารที่ให้ในช่วงบ่ายนั้นไม่ควรน้อยกว่า 60% เพราะต้องการให้มีอาหารเหลืออยู่ในรางช่วงกลางคืนจนถึงช่วงเช้าของวันรุ่งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงกลางคืนเมื่อเปิดไฟเพื่อให้เป็นแสงพิเศษในรางอาหารควรมีอาหารอย่างเพียงพอสำหรับไก่ เมื่อถึงช่วงเช้ามืดหลังจากเปิดไฟของวันถัดไปในรางอาหารก็ควรมีอาหารเหลืออยู่อย่างเพียงพอสำหรับไก่จนถึงการให้อาหารช่วงเช้า

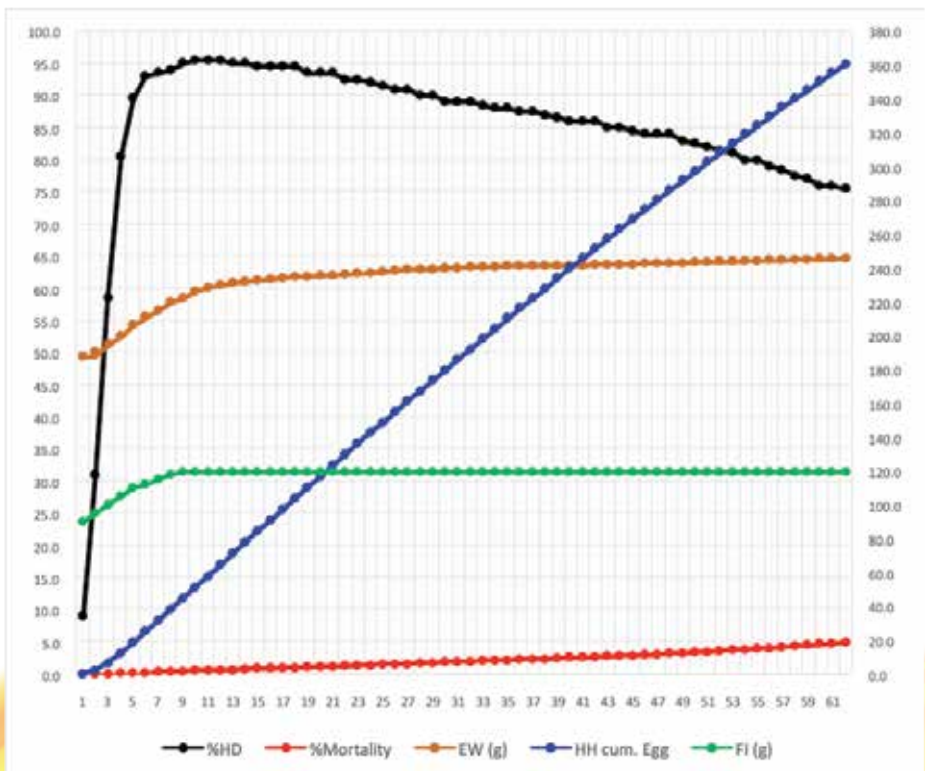
สิ่งที่ต้องระมัดระวังก็คือการกระจายตัวของอาหารในรางควรจัดการเกลี่ยอาหารให้สม่ำเสมอเท่ากันทุกรางและแบ่งจำนวนไก่ให้มีจำนวนเท่าๆ กันทุกกรงเพื่อให้อาหารหน้ากรงหมดพร้อม ๆ กัน

ความต้องการทางโภชนาของไก่เปลี่ยนแปลงไปตามอายุและผลผลิต จึงต้องปรับเปลี่ยนอาหารให้เหมาะสมกับช่วงอายุของไกดังนี้

- อาหารไก่ไข่ระยะแรก ใช้สำหรับไก่สาวตั้งแต่วินิจฉัย - อายุไข่ 10 สัปดาห์ อาหารระยะนี้มีคุณค่าทางโภชนาสูงเหมาะสมกับการเจริญเติบโตในช่วงต้นของการไข่ และการให้ผลผลิตไข่ในช่วงให้ไข่สูงสุด
- อาหารไก่ไข่ระยะสอง ใช้สำหรับไก่ไข่ในช่วงอายุไข่ 11-45 สัปดาห์ ในช่วงระยะนี้ควรกระตุ้นให้ไก่กินอาหารเต็มที่เพื่อให้ได้ผลผลิตไข่และน้ำหนักไข่ตามมาตรฐาน
- อาหารไก่ไข่ระยะท้าย ใช้สำหรับไก่ไข่ในช่วงอายุไข่ 45 สัปดาห์ขึ้นไป อาหารระยะนี้มีปริมาณแคลเซียมสูง เหมาะสมกับการสร้างเสริมคุณภาพของเปลือกไข่ให้แข็งแรงในช่วงท้ายของการให้ผลผลิต

ระยะให้ผลผลิต	ลักษณะ	โปรตีน	การใช้	เบอร์อาหาร
ไก่ไข่ระยะแรก	เมื่อบี/เมื่อด/Expander	18	ตั้งแต่ย้ายไก่รุ่นมาแล้วไก่ไข่ - 10 สัปดาห์	524SN, 524SNFP
ไก่ไข่ระยะสอง	เมื่อบี/เมื่อด/Expander	17	อายุไข่ 11 สัปดาห์ - อายุไข่ 45 สัปดาห์ หรือให้ผลผลิตไข่มากกว่า 90%	524N, 524NFP
ไก่ไข่ระยะท้าย	เมื่อบี/เมื่อด/Expander	16	ให้ผลผลิตไข่น้อยกว่า 90 %	525N, 525NFP

โปรแกรมอาหารไก่ไข่ซีพี บราวน์

หมายเหตุ : แนะนำให้ไก่ไข่กินอาหารแบบเต็มที

ตารางการให้อาหารและผลผลิตไข่ไก่

อายุไข่(สป.)	เปอร์อาหาร	%HD	ไข่สะสม(ฟอง)	%สูญเสีย	ปริมาณอาหาร(ก/ต/ว)	นน.ไข่ (กรัม/ฟอง)	
1	524SN	9.0	0.7	0.0	90	49.4	
2		31.0	2.8	0.1	95	50.0	
3		58.5	6.9	0.1	100	51.2	
4		80.5	12.5	0.2	105	52.6	
5		89.5	18.8	0.3	110	54.2	
6		93.0	25.3	0.3	112	55.5	
7		93.5	31.8	0.4	115	56.6	
8		94.0	38.3	0.4	118	57.8	
9		95.0	45.0	0.5	120	58.5	
10		95.5	51.6	0.6	120	59.6	
11		95.5	58.2	0.6	120	60.2	
12	524N	95.5	64.9	0.7	120	60.5	
13		95.0	71.5	0.7	120	60.9	
14		95.0	78.0	0.8	120	61.1	
15		94.5	84.6	0.9	120	61.3	
16		94.5	91.2	0.9	120	61.5	
17		94.5	97.7	1.0	120	61.7	
18		94.5	104.3	1.0	120	61.8	
19		93.5	110.7	1.1	120	61.9	
20		93.5	117.2	1.2	120	62.0	
21		93.5	123.7	1.2	120	62.1	
22		92.5	130.1	1.3	120	62.2	
23		92.5	136.4	1.4	120	62.3	
24		92.0	142.8	1.4	120	62.4	
25		91.5	149.1	1.5	120	62.6	
26		91.0	155.4	1.6	120	62.8	
27		91.0	161.6	1.6	120	62.9	
28		90.0	167.8	1.7	120	62.9	
29		90.0	174.0	1.8	120	63.0	
30		89.0	180.1	1.9	120	63.1	
31		89.0	186.2	1.9	120	63.2	
32		89.0	192.3	2.0	120	63.3	
33		88.5	198.4	2.1	120	63.4	
34		88.0	204.4	2.1	120	63.4	
35		88.0	210.4	2.2	120	63.5	
36		87.5	216.4	2.3	120	63.5	
37		87.5	222.4	2.3	120	63.5	
38		87.0	228.3	2.4	120	63.5	
39		86.5	234.3	2.5	120	63.6	
40		86.0	240.1	2.6	120	63.6	
41		86.0	246.0	2.6	120	63.6	
42		86.0	251.8	2.7	120	63.7	
43		85.0	257.6	2.8	120	63.7	
44		85.0	263.4	2.9	120	63.8	
45		84.5	269.1	2.9	120	63.8	
46		525N	84.0	274.8	3.0	120	63.9
47			84.0	280.5	3.1	120	63.9
48			84.0	286.2	3.2	120	64.0
49			83.0	291.8	3.3	120	64.0
50			82.5	297.4	3.4	120	64.1
51	82.0		302.9	3.5	120	64.1	
52	81.5		308.4	3.7	120	64.2	
53	81.0		313.9	3.8	120	64.2	
54	80.0		319.2	3.9	120	64.3	
55	80.0		324.6	4.0	120	64.3	
56	79.0		329.9	4.1	120	64.4	
57	78.5		335.2	4.3	120	64.4	
58	77.5		340.4	4.4	120	64.5	
59	77.0		345.5	4.5	120	64.5	
60	76.0		350.6	4.7	120	64.6	
61	76.0		355.6	4.8	120	64.6	
62	75.5	360.7	5.0	120	64.7		

ความสัมพันธ์การให้อาหารกับวงจรรอบในการสร้างไข่

- 04.00 น. เปิดแสงไฟสว่าง

- 05.00 น.

- 06.00 น. วางไข่-ตกไข่ ฟองถัดไป

- 07.00 น.

- 08.00 น.

- 09.00 น.

- 10.00 น.

- 11.00 น.

- 12.00 น.

- 13.00 น.

- 14.00 น.

- 15.00 น.

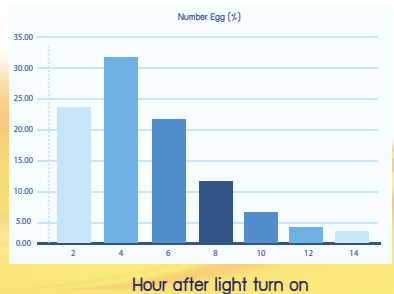
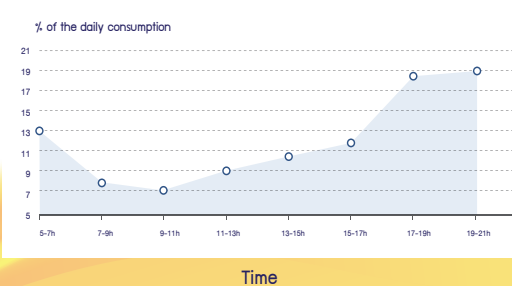
- 16.00 น.

- 17.00 น. สร้างเปลือกไข่

- 18.00 น.

- 19.00 น.

- 20.00 น. ปิดไฟแสงสว่าง

จากข้อมูลเบื้องต้น

- เนื่องจากในช่วงเช้าไก่จะวางไข่ในปริมาณค่อนข้างมาก จึงส่งผลทำให้กินอาหารน้อยกว่าช่วงบ่าย
- แนะนำให้อาหารไก่ไข่ในช่วงเช้าปริมาณน้อยกว่าช่วงบ่าย เช่น ให้ช่วงเช้าประมาณ 40 % ส่วนช่วงบ่ายประมาณ 60 %
- ช่วงบ่ายไก่จะกินอาหารปริมาณเพิ่มขึ้นก่อนไฟปิด เพื่อสะสมสารอาหารโดยเฉพาะแคลเซียมเพื่อใช้ในกระบวนการสร้างเปลือกไข่ในช่วงกลางคืน

การป้องกันโรค

โรคและพยาธิที่เกิดขึ้นในไก่รุ่น และไก่ไข่ นั้นมีมากมายหลายชนิด หากเกิดขึ้นในฟาร์มแล้วย่อมกระทบต่อผลผลิตและสุขภาพไก่

เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ จึงต้องวางระบบป้องกันโรคที่ดี มีโปรแกรมวัคซีนที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

- โรงเรือนและอุปกรณ์การเลี้ยงต้องผ่านการล้างทำความสะอาดฆ่าเชื้อ และพักเถ้า ก่อนการรับไก่เข้าเลี้ยง
- เลี้ยงไก่เพียงอายุเดียวในแต่ละโรงเรือน หลีกเลี่ยงการเลี้ยงไก่หลายอายุหรือหลายฝูงในโรงเรือนเดียวกัน
- ควบคุมและกำจัดสัตว์พาหะนำโรค เช่น นก, หนู, แมลง และสัตว์เลี้ยงต่าง ๆ
- ควบคุมการผ่านเข้า-ออกบริเวณฟาร์ม และการเข้าไปในโรงเรือน ของบุคคล ยานพาหนะและวัสดุอุปกรณ์
- ดูแลรักษาความสะอาด อุปกรณ์โรงเรือนและบริเวณภายในฟาร์ม ให้สะอาดอยู่เสมอโดยเฉพาะถาดไข่
- น้ำที่ใช้สำหรับเลี้ยงไก่ต้องสะอาด และผ่านการฆ่าเชื้อด้วยคลอรีน
- มีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค เมื่อมีไก่ป่วย นำไก่ป่วยหรือไก่ตายใส่ถุงมัดปากถุงให้แน่น และนำไปฝังหรือเผาในเตาเผาซาก

การทำความสะอาดและเตรียมโรงเรือน

หลังจากการปลดไถ่รุ่นหรือไถ่ใหม่ ต้องรีบจัดการทำความสะอาด ฆ่าเชื้อโรงเรือนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- เก็บอุปกรณ์ที่สามารถขนย้ายได้ออกจากโรงเรือน เพื่อความสะดวกในการทำงาน และนำอุปกรณ์เหล่านี้ไปล้างทำความสะอาดและฆ่าเชื้อ
- ขนย้ายมูลไก่หรือวัสดุรองพื้นออก โดยรถขนย้ายต้องมีผ้าใบปูรองและปกคลุมมิดชิดเพื่อป้องกันการตกหล่นและฟุ้งกระจาย
- ตัดหญ้าบริเวณรอบโรงเรือน ห่างจากชายคาออกไปอย่างน้อย 3 เมตร
- ปิดกวาดหยากไย่และฝุ่นละอองออกให้หมด แล้วฉีดล้างทำความสะอาดด้วย สารชะล้าง หรือผงซักฟอกตั้งแต่อุปกรณ์ กรงตับ ฟ้าม่านและโรงเรือนทั้งภายใน และภายนอก จากนั้นจึงล้างทำความสะอาดด้วยน้ำเปล่าอีกครั้ง
- พ่นยามาแมลง เช่น ยาในกลุ่มไซเปอร์เมทรินอัตราส่วน 1 ลิตรต่อน้ำ 250 ลิตร ต่อพื้นที่ 1,000 ตารางเมตร โดยฉีดพ่นให้ทั่วทั้งภายในและภายนอกโรงเรือน ห่างจากชายคาออกไปอย่างน้อย 3 เมตร
- สำหรับท่อหนีปเปิ้ล ฆ่าเชื้อภายในท่อโดยใช้ไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ในอัตราส่วน 1 ลิตร ต่อน้ำ 100 ลิตร สำหรับไถ่รุ่นไข่ และอัตราส่วน 1 ลิตรต่อน้ำ 50 ลิตร สำหรับไถ่ไข่โดยแช่ทิ้งไว้ในท่ออย่างน้อย 4 ชั่วโมงแล้วเปิดวาล์วไล่ไอน้ำทิ้ง
- ใช้ยามาเชื้อกลุ่มกลูตาโรลดีไฮด์+ควอซซ์ เช่น อัลตราไซต์หรือออมนิไซต์ อัตราส่วน 1 ลิตรต่อน้ำ 150 ลิตร ต่อพื้นที่ 400 ตารางเมตรฉีดพ่นให้ทั่วทั้งภายในและภายนอกโรงเรือน
- ตรวจสอบและซ่อมแซมโรงเรือนและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน เช่น ช่องทางเข้าอากาศ (air inlets) พัดลม ใบพัดลม บานเกล็ดพัดลม
- ใช้วัสดุรองพื้นที่แห้ง สะอาดปูรองพื้นหนาประมาณ 2-3 นิ้ว สำหรับโรงเรือนไถ่รุ่นที่เลี้ยงระบบปล่อยส่วนระบบการเลี้ยงในกรงตับปูพื้นกรงลูกไถ่ด้วยตาข่ายพลาสติกขนาดช่อง 1x1 เซนติเมตร เพื่อป้องกันขาไก่หลุดพื้นกรง เมื่ออายุ 2-3 สัปดาห์จึงเอาออก
- ติดตั้งอุปกรณ์การกักลูกไก่ ปิดฟ้าม่านทุกด้านให้มิดชิด แล้วใช้ยามาเชื้อฉีดพ่นให้ทั่วทั้งภายในและภายนอกโรงเรือนอีกรอบ จากนั้นปิดประตูและ พักเลี้ยงอย่างน้อย 21 วัน

โปรแกรมการให้วัคซีน

วัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ร่างกายของไก่สร้างภูมิคุ้มกันขึ้นมาเพื่อการป้องกันโรคต่างๆ วิธีการให้วัคซีนต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของบริษัทผู้ผลิต ทุกครั้งที่ให้วัคซีนต้องแน่ใจว่าไก่ทุกตัวได้รับวัคซีนอย่างทั่วถึง ตามปกติควรให้วัคซีนตามอายุที่กำหนดไว้ในโปรแกรมยกเว้นในกรณีไก่ป่วย จำเป็นต้องเลื่อนกำหนดออกไปจนกว่าไก่จะหายป่วยเป็นปกติจึงให้วัคซีน

โปรแกรมวัคซีนสำหรับไก่รุ่นและไก่ไข่ในตารางนี้เป็นเพียงแนวทางสำหรับฟาร์มทั่วไปเท่านั้น สามารถปรับเปลี่ยนโปรแกรมได้ตามความเหมาะสมกับพื้นที่และสภาพการระบาดของโรคในขณะนั้น โดยการปรึกษาหรือรับคำแนะนำจากสัตวแพทย์

วัคซีนสำหรับไก่รุ่น			
อายุไก่		ชนิดวัคซีน	วิธีการให้
วัน	สัปดาห์		
1 (ท่าที่โรงฟัก)	0	มาเร็กซ์	ฉีดใต้ผิวหนัง
		นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบติดต่อ (เชื้อเป็น)	สเปรย์
		บิต*	สเปรย์
7	1	นิวคลาสเซล (เชื้อตาย)	ฉีดใต้ผิวหนัง
18-21	3	กัมโบโร	ละลายน้ำ
28	4	นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบ (เชื้อเป็น)	สเปรย์/หยอดตา/ละลายน้ำ
		นิวคลาสเซลครึ่งโดส (เชื้อตาย)	ฉีดใต้ผิวหนัง
		ฟีดาชไก่**	แทง ปีก
35	5	มัยโคพลาสมา	สเปรย์/หยอดตา
56	8	หัวหน้านวม	ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
		นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบ (เชื้อเป็น)	สเปรย์/หยอดตา/ละลายน้ำ
		นิวคลาสเซล (เชื้อตาย)	ฉีดใต้ผิวหนัง/ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
70	10	กล่องเสียงอักเสบ	หยอดตา/หยอดจมูก
		ฟีดาชไก่ + ไช้สมองอักเสบ	แทงปีก
98	14	หัวหน้านวม	ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
		นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบ (เชื้อเป็น)	หยอดตา/ละลายน้ำ
		นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบ + ไช้เนื้อ (เชื้อตาย)	ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
วัคซีนสำหรับไก่ไข่			
133	18	นิวคลาสเซล (เชื้อตาย)	ฉีดใต้ผิวหนัง/ฉีดเข้ากล้ามเนื้อ
		นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบ (เชื้อเป็น)	สเปรย์/หยอดตา/ละลายน้ำ
	ทุก 6-8 สัปดาห์	นิวคลาสเซล + หลอดลมอักเสบ (เชื้อเป็น)	สเปรย์/หยอดตา/ละลายน้ำ

หมายเหตุ 1 * ทำวัคซีนบิตเฉพาะไก่รุ่นที่เลี้ยงระบบปล่อยพื้น

2 ** ทำวัคซีนฟีดาชเฉพาะพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคฟีดาชไก่

Biosecurity

ระบบความปลอดภัยทางชีวภาพนั้น เป็นระบบที่ป้องกันการเกิดโรคโปรแกรมการป้องกันโรค ที่ดินนั้นต้องมีการระบุวิธีการที่จะควบคุมเชื้อโรคเข้ามายังฟาร์ม

- มีการควบคุมการเข้าออกของบุคลากร อุปกรณ์ และ ยานพาหนะต่างๆ
- มีการทำรายงานบันทึกการเยี่ยมฟาร์ม
- ผู้เยี่ยมฟาร์มและบุคลากรควรอาบน้ำในจุดที่เตรียมไว้ก่อนเข้าฟาร์ม
- ฟาร์มควรจัดเตรียมรองเท้าบูท ชุดเข้าฟาร์ม ที่คลุมผมที่สะอาดสำหรับบุคลากรและผู้เยี่ยมฟาร์ม
- มีที่จุ่มเท้าที่มียาฆ่าเชื้อวางไว้ด้านนอกโรงเรือน เพื่อที่ฆ่าเชื้อรองเท้าก่อนเข้าไปยังในโรงเรือน
- ถ้าเป็นไปได้ให้หลีกเลี่ยงการใช้ทีมงานภายนอกหรืออุปกรณ์สำหรับกรณีวัคซีน และการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ต่างๆ
- ผู้ปฏิบัติงานควรทำงานอยู่ในโรงเรือนหนึ่งเท่านั้น
- กรณีเข้าเยี่ยมฟาร์ม ควรเยี่ยมแค่ 1 ฟาร์มภายในวันเดียวกัน โดยเริ่มจากฝูงไก่ที่อายุน้อยไปยังฝูงไก่ที่อายุมาก และจากฝูงที่ไปปกติไปยังฝูงที่มีปัญหา และหลังจากเข้าฝูงที่มีปัญหา ไม่ควรเข้าโรงเรือนใด ๆ อีก
- กำจัดไก่ที่มีปัญหาให้ออกจากฝูงโดยเร็ว เช่น เมา, ทำลาย, หรือฝังกลบ
- ใช้หลักการเลี้ยงไก่รุ่น แบบ all-in, all-out ซึ่งจะช่วยลดการถ่ายทอดเชื้อจากรุ่นสู่รุ่น
- รูปแบบโรงเรือนต้องมิดชิด ป้องกันสัตว์พาหะ เช่น นก แมลง หนู เข้าไปภายในโรงเรือนได้

การกำจัดซากสัตว์ที่ตายให้เร็วและฆ่าเชื้ออย่างเหมาะสม(ฝังหรือเผา)

โปรแกรมกำจัดสัตว์พาหะ

สัตว์จำพวกฟันแทะ โดยเฉพาะ หนู เป็นพาหะนำโรคที่สำคัญในไก่ ที่ก่อให้เกิดการติดเชื้อเข้าไป
เข้ามาภายในฟาร์ม ดังนั้นเราต้องลดการแพร่เชื้อระหว่างโรงเรือนโดยรอบๆ พื้นที่ โดยโรงเรือน หรือ
ภายในฟาร์มไม่ควรมีขยะหรือหญ้าสูงๆ เพื่อป้องกันสัตว์จำพวกหนูอาศัยอยู่

- ด้านข้างโรงเรือนควรเตี้ยด้วยคอนกรีตความกว้างประมาณ 1 เมตร เพื่อป้องกันหนู หรือสัตว์ต่าง ๆ
ขุดหรือทำโพรงอยู่อาศัย
- อาหารสัตว์และขี้ไก่ ควรเก็บไว้ในห้องที่มิดชิด สัตว์พาหะไม่สามารถเข้าไปได้
- ควรมีโปรแกรมควบคุมและกำจัดสัตว์พาหะภายในฟาร์ม

อาหารเป็ดไข่ ซีพี ซุปเปอร์

คุณภาพมีสูงแน่

ไอโปรโตค เอราวัณ **ฟูสฟัด** **สตาร์ฟีด**

อาหารเป็ดไข่ CPF

- ไข่ฟองใหญ่
- สีไข่แดง
- ไข่ดก ไข่นาน

บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
128 ถนนเขื่อนจิตร์ แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กทม. 10120
โทร. 02-036-4532, 02-036-4550

+ข่าวสารสาระ
แบบครบวงจรเพื่อ

เกษตรกร

ผู้เลี้ยงสัตว์

www.cpffeedsolution.com

Blog/ข่าวสาร

สนใจพันธุ์สัตว์ซีพีเอฟ

สนใจร่วมโครงการ
กับซีพีเอฟ

ทำไม เป็นกอบ เป็นกำ “ยิ่งใช้ ยิ่งคุ้ม”

บริษัท ซีพีเอฟ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

128 ถนนเย็นจิต แขวงทุ่งวัดดอน เขตสาทร กทม. 10120

โทร. 02-036-4532, 02-036-4550

 @cpffeed

 CPF Feed

 CPF Feed Solution

 www.cpffeedsolution.com

 www.cpffeed.com